

Bevezető

A szerzetesség teológiai kérdései, folyamatai és jelensége számtalan oldalról megközelíthetők. Érthető ezért, hogy egy *szervezeti* hittudományi főiskolán is különféle nézetei tűnnek elő a szerzetességnek az adott teológiai vagy humán tudományos szakterületnek megfelelően. Főiskolánk húszéves működése során számos olyan előadás, cikk és tanulmány született, amely érinti a szerzetesség teológiáját. Alkalmas tehát, hogy ebből a szüntelenül folyó műhelymunkából összegyűjtsünk néhány írást.

A szerzetesség teológiájának legfontosabb alapfogalmát, a *konzekrációt* elemzi Deák Hedvig OP. A szerzetes Istennek szenteli életét, és ebben a kegyelmi aktusban összefonódik Isten és ember cselekvése. Az erre vonatkozó kortárs teológiai reflexióban segít eligazodni a tanulmánya.

Az évek során a szerkesztő különböző fórumokon ütközött olyan nézetekbe, amelyek a szerzetességet az egyház életéhez képest csupán valamiféle fakultatív, esetleges vállalásnak tartották. Ugyanakkor maga az egyházi tanítás hangsúlyozza a szerzetesség egyházi valóságát, jelentőségét. A tanulmány szeretné megmutatni, mennyire kulcsfontosságú a szerepe a szerzetességben az egyháztan mai alapfogalmának, a *kommunionak*.

Főiskolánkon az erkölcssteológiának olyan szemlélete érvényesül, amely az *evangéliumi tanácsokat* alapvető szinten általános emberi, keresztény feladatoknak tartja. Papp Miklós írása ahhoz segít hozzá, hogy ehhez képest megismerjük az evangéliumi tanácsok fogadalommal vállalt, egyházilag elfogadott életformában történő valóra váltását – ami a szerzetesség.

A *liturgia* minden szerzetesi közösség legfőbb lelki forrása, egységének tápláló ereje. Fehérváry Jákó OSB ennek működését, konkrét megvalósulását szemlélteti a bencés hagyomány kezdeteit idézve.

Ha a konkrét szerzetesi közösségeket nézzük, Európa és Észak-Amerika térségeiben komoly változások zajlanak le. Laczkó Zsuzsanna SJC szerint tanúi vagyunk a hajdanán jól működő és életadó struktúrák, intézmények megszűnésének, ugyanakkor már látszanak azok a csírák, amelyekből új élet születik. Az *apostoli életet* élő kongregációk jövőjének körvonalazódó irányait kutatja az írása.

Az említett komoly változások különösen is kiemelik az egyes rendekben folyó *nevelés* jelentőségét. Évtizedekig a fiatal szerzetesek nevelésében dolgozott Varga Kapisztrán OFM, aki írásában a „hagyományba helyezés” nevelési feladatáról elmélkedik.

A *szociológia* oldaláról hoz naprakész ismereteket és aktuális módszereket Révay Edit. A magyar szerzetesség terén végzett vallásszociológiai kutatásaira – ezt az évek során megtanultuk – érdemes odafigyelni. Írásában a hivatásválasztást, a *motiváció alakulását*, az életutak alakulása mögött rejlő okokat vizsgálja.

Főiskolánk *pszichológia* tanszékének kutatási profiljában szerepel a fiatalok mai elköteleződési képességének vizsgálata. Somogyiné Petik Krisztina, Asztalosné Elekes Szende és Kézdy Anikó a maguk szakterületi ismeretei – és segítségnyújtási tapasztalatai – alapján írnak a szerzetesi *hívás választása* mint döntés kérdéséről.

Kötetünk nem kínál rendszerezett, teljes körű ismereteket a szerzetességről, mégis szinte minden fontos kérdés előkerül benne. Bízunk benne, hogy az érdeklődők haszonnal forgatják majd.

Várnai Jakab OFM
szerkesztő